

Marko Perkušić
student Pravnog fakulteta u Splitu

Domagoj Mrčelić
student Pravnog fakulteta u Splitu

**TRAINING ON THE HARMONISATION OF SOUTH EAST
EUROPEAN STATES LEGISLATION WITH THE EU LAW
(Radionica na temu: Usklađivanje zakonodavstava zemalja
jugoistočne Europe sa pravom EU)**

Radionica na temu: *Usklađivanje zakonodavstava zemalja jugoistočne Europe sa Eu pravom* održana je u Draču, Albaniji od 10. do 14. rujna 2012. godine. Istu su zajednički organizirali SEELS (South East European Law School Network) i Institut za europsku politiku iz Berlina s potporom GIZ-ovog Otvorenog regionalnog fonda za pravnu reformu zemalja jugoistočne Europe.

Termin harmonizacija koristi se za označavanje zakonodavnih procesa, čiji je cilj ukloniti različitosti nacionalnih sustava, odnosno međusobno ih približiti, ali bez nametanja sredstava kojima će se to konkretno i ostvariti i bez nametanja samog zakonskog teksta. Cilj usklađivanja prava država članica je u mjeri u kojoj je to moguće, postići jednoobraznost zakonodavne regulative određenog društveno-ekonomskog odnosa na teritoriju EU. Okolnost da se na području EU primjenjuje identično pravo, naime, otklanja svaku inhibiciju trgovine, a koja je inače posljedica različitosti nacionalnih pravnih sustava.

Harmonizacija omogućava ostvarivanje ciljeva postavljenih ugovorom o EZ, a posredstvom zajedničkih pravila Zajednice. Harmonizacija se provodi selektivno, u područjima u kojima je radi zaštite posebnih javnih ili pak privatnih interesa, potrebno ustanoviti posebnu zaštitnu regulativu. Odredbe članka 94. i 95. Ugovora o EZ određuju zakonodavnu proceduru u okviru koje se usvajaju mjere harmonizacije, te definiraju vrste mjera koje Zajednica može usvojiti s ciljem harmonizacije prava. Proces harmonizacije nije zahvatio sve grane privatnog prava s istim intezitetom.

Do usklađivanja prava dolazi se ne samo u okviru zakonodavnog postupka harmonizacije već i razvojem sudske prakse. Usklađivanje prava kroz praksu Europskog suda pravde je nesustavno s tendencijom usklađivanja prava, a ne njegovog unificiranja. Vidljiv je harmonizirajući učinak prakse ESP u području pravnih lijekova, odnosno države članice u okviru svojih pravnih sustava moraju razviti pravne lijekove kojima će osigurati pojedincima učinkovitu zaštitu njihovih prava koja proizlaze iz prava Zajednice. Sukladno tome, nacionalni sudovi moraju odbiti primjenu odredbi nacionalnog prava, bez obzira na njihovu važnost, ukoliko bi primjena tih odredbi ugrozila pravnu zaštitu pojedinčevih prava. ESP usklađuje nacionalna prava samo kroz tumačenje direktiva (čl. 215. UEZ-a).

Kako različitosti privatnog prava država članica otežavaju funkcioniranje unutrašnjeg tržišta, pokrenute su i brojne aktivnosti, te osnovane brojne ekspertne grupe s ciljem da one svojim radom te razlike minimaliziraju.

Na radionici *Usklađivanje zakonodavstava zemalja jugoistočne Europe sa Eu pravom* sudjelovali su Pravni fakulteti Sveučilišta u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Sarajevu, Zenici, Beogradu, Kragujevcu, Nišu, Podgorici, Skoplju i Tirani i to sa studentima diplomskog i poslijediplomskog studija. Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu predstavljali su studenti: Marina Meštrov, Marina Osmančević, Marko Perkušić i Domagoj Mrčelić.

Radionice su vodili prof. dr. Siegfried Magiera, Borut Šantej, dr. Marketa Whelanova, Miroslava Lazarova, Azra Tabaković Kedić, te Anna Bercio, kao glavna voditeljica. Rad je organiziran na način da su studenti bili podijeljeni u male grupe koje su samostalno obavljale tematski određene zadatke. Po izvršenom zadatku predstavnik grupe je pred svim sudionicima iznosio rad svoje grupe.

Prvi dan radionicu je vodio prof. dr. sc. Siegfried Magiera koji je prezentirao sljedeće teme: 1) Uvjeti za članstvo u Europskoj uniji; 2) Pravna osobnost i kompetencije Europske unije; 3) Financije i budžet Europske unije; 4) Pravosuđe i temeljna prava; 5) Unutarnje tržište Europske unije i temeljne slobode.

Drugi dan radionicu je vodio Borut Šantej i bavio se sljedećim temama: 1) Zašto harmonizacija? Pravni i institucionalni temelj obveza za predpristupne i pristupne države; 2) Metode i instrumenti pravne harmonizacije - Kako prenijeti smjernicu?; 3) Metode i instrumenti pravne harmonizacije - Tables of concordance(ToC), tehnike prenošenja.

Treći dan predavanje su zajednički održale dr. Marketa Whelanova i Miroslava Lazarova koje su se bavile sljedećim temama: 1) Institucionalna transformacija: uloga i utjecaj Ureda zakonodavstva u predpristupnim i pristupnim državama; 2) Primjeri iz poglavlja 2- slobodno kretanje osoba; 3) Članci Ugovora o funkcioniranju EU(TFUE); 4)Smjernica 2004/38/EC Europskog parlamenta i Vijeća; 5) Slučaj Bidar; 6) Slučaj Forster; 7) Informacijska potpora i organizacija procesa implementacije EU prava u Republici Češkoj; 8) Metodična instrukcija (uključujući anekse Republike Češke).

Četvrti i peti dan radionicu je vodila Azra Tabaković Kedić koja je obradila ove teme: 1) ToC i Soc(Izjava o sukladnosti) - praktični primjeri; 2) ToC predložak; 3) SoC predložak; 4) Zakon za zaštitu potrošača u BiH.

Održana radionica bila je višestruko korisna za sve njene sudionike. Naime, isti su upoznati sa organizacijom i načinom funkcioniranja EU, metodama i instrumentima pravne harmonizacije, te institucionalnom transformacijom. Od sudionika se tražilo aktivno sudjelovanje, koje im je omogućilo da nove spoznaje odmah i primjene na konkretne zadatke. Pored toga, ovo je bila i jedinstvena prilika za međusobno upoznavanje pravnika iz zemalja jugoistočne Europe, te za izmjenu mišljenja o pravnim problemima s kojima se susreću njihove države pri ulasku u EU.

Nadamo se kako će studenti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu i iduće godine biti sudionici ovakve ili slične radionice koja im na najbolji mogući način omogućava stjecanje novih spoznaja izuzetno korisnih pri studiranju i njihovom budućem radu.